

Regnskap per 3. kvartal 2016

24. oktober 2016

Finn Haugan, konsernsjef

Kjell Fordal, finansdirektør

SpareBank 1 SMN, regionens viktigste finansinstitusjon

Oversikt

- 200 000 privatkunder og 14 000 bedrifter i Trøndelag og i Møre og Romsdal. Markedsleder i regionen
- Norges nest største sparebank med 134 milliarder i utlånskapital
- Sterk posisjon med fysisk og digital tilstedeværelse
- Finanskonsern med komplett produktspekter
- Medeier SpareBank 1 alliansen

Historie

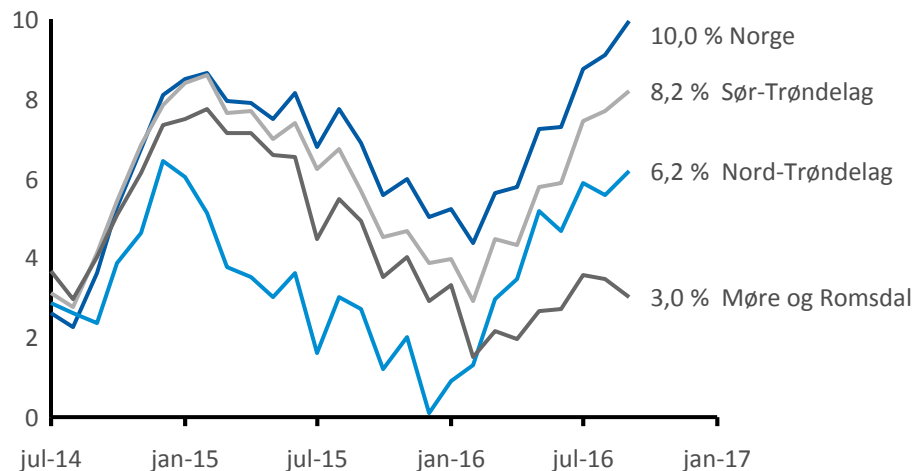
- Etablert i 1823
- Midt Norges regionbank siden 1985
- Børsnotert siden 1994
- SpareBank 1 alliansen fra 1996
- I Romsdal fra 2005 etter oppkjøp av Romsdals Fellesbank AS
- På Sunnmøre fra 2009 etter oppkjøp av BN Bank
- Førsteklasses resultat- og soliditetshistorikk

Trøndelag og Møre og Romsdal

Høy boligprisvekst og lav ledighet

12 måneders prosentvis vekst i boligpriser

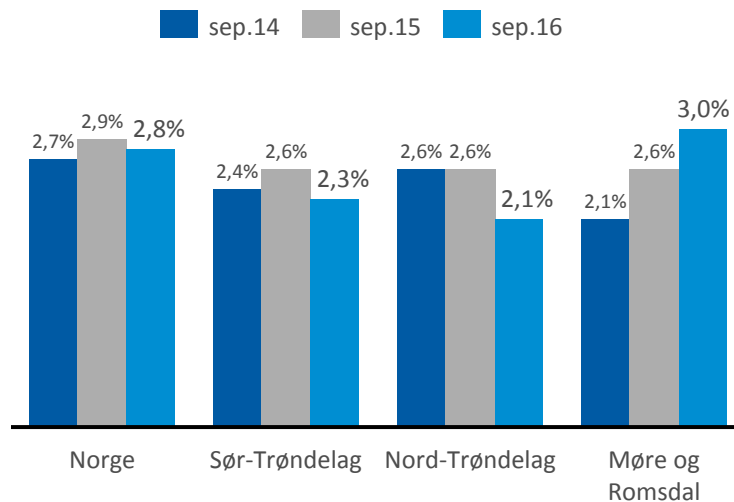
Juli 2014 – September 2016

Per tredje kvartal 2016

Helt ledige i prosent av arbeidsstyrken.

Månedstall September 2014 – September 2016

3

Godt resultat, men økte tap innen offshore

Godt resultat per tredje kvartal 2016

Banken effektiviseres og reduserer ressursbruk

Banken vokser både på lån, innskudd, forsikring, sparing, eiendomsmegling og regnskap

Tap på utlån knyttet til oljerelatert virksomhet. Tidligere varslet tapsforventning på omtrent 500 millioner for hele 2016 opprettholdes

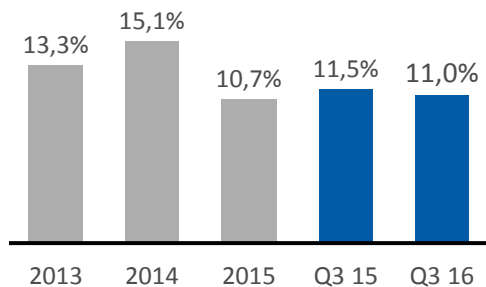
Sterk soliditet. Banken når kapitalmålet

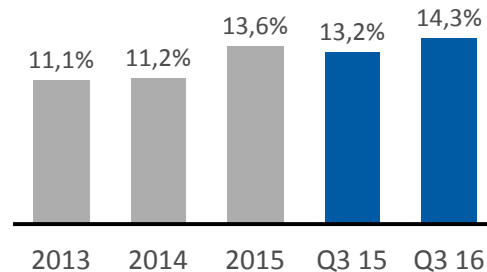
Gode resultater datterselskaper, produktselskaper og BN Bank, samt høy avkastning finansielle eiendeler

Sterk soliditet og god inntjening. Økte problemlån innen offshore

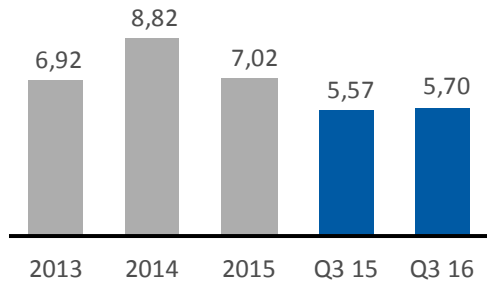
Egenkapitalavkastning

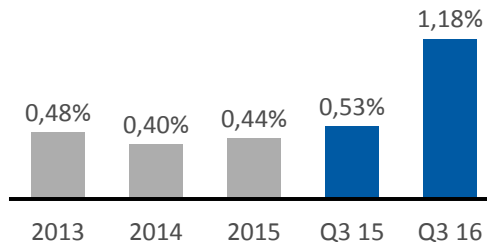
Ren kjernekapitaldekning

Resultat per egenkapitalbevis

Misligholdte og andre tapsutsatte lån i prosent av brutto utlån

Per tredje kvartal 2016

Offshore segmentet er fortsatt krevende, men godt samarbeid med kundene og øvrige långivere gir resultater

Offshore segmentet

1. Utlånene til offshore utgjør 6,2 mrd

- Offshore utgjør 4,2% av totalt volum
- 108 fartøy i 7 segmenter
- 5,5 mrd med pant i fartøy, 0,8 i annet

2. Eksponering redusert med 1.051 siste 12 mnd

- Salg av fartøyer
- Ekstraordinære innbetalinger
- Restrukturering/forhandlinger/varige løsninger

3. Banken ser ikke grunnlag for å endre tapsanslagene på omtrent 500 millioner

EAD Offshore: 6.177 mill

Segment og volum
(andel av offshore i %)

Antall
fartøy

Fordeling
på risikoklasse

Subsea 2.277 (37%)

18

Lav risiko
1.433

PSV 1.781 (29%)

42

Middels risiko
1.995

AHTS 613 (10%)

16

Seismikk 470 (8%)

10

Høy risiko
1.692

Lekter 267 (4%)

15

Standby 141 (2%)

3

Nedskrivinger
1.057

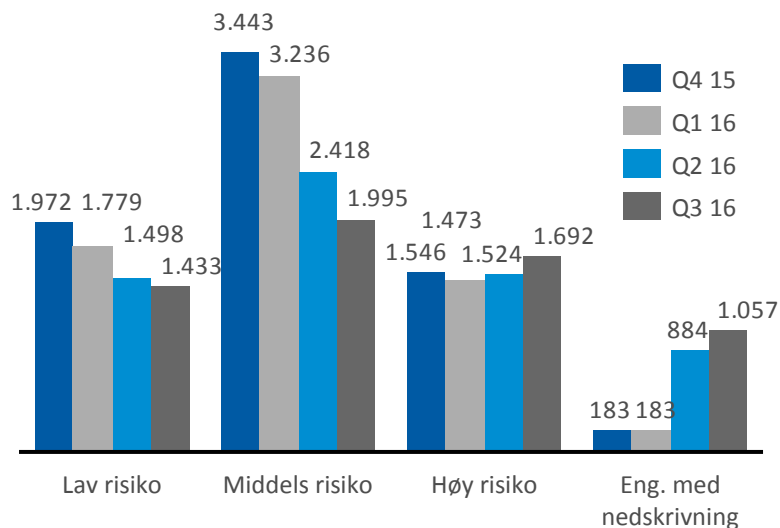
Øvrig 628 (10%)

NA

Offshore Service Fartøy

Fordeling på risikoklasser

4. kvartal 2015 – 3. kvartal 2016 (mill kroner)

Per tredje kvartal 2016

Nedskrivninger fordelt på risikoklasse og andel av EAD

30. september 2016

mill kr	EAD	Individ- uelle	Gruppe- vise	Sum	Andel av EAD
Lav risiko	1.433	0	3	3	0,2 %
Middels risiko	1.995	0	16	16	0,8 %
Høy risiko	1.692	0	96	96	5,7 %
Eng. med nedskrivninger	1.057	394	0	394	37,3 %
Totalt	6.177	394	115	509	8,2 %

Offshore Service Fartøy

Kommentar

- Ved utgangen av tredje kvartal 2016 er samlede nedskrivninger knyttet til offshoreporteføljen 8,2 prosent. Eksponeringen innenfor offshore er redusert med 1,1 milliarder kroner siste 12 måneder.
- Næringen gjennomgår en restrukturering. Prosessen er krevende som følge av at selskapene har en gjeldsstruktur som omfatter flere banker med særskilte lånefasiliteter samt obligasjonsgjeld. De løsningsforslag som foreligger inkluderer tilførsel av frisk egenkapital, avdragsutsettelse og reforhandlet/slettet/ konvertert obligasjonsgjeld.
- Så langt har dette arbeidet gitt gode resultater. SpareBank 1 SMN legger vekt på at de løsninger som etableres skal være av varig karakter, gi en balansert belastning mellom kredittinstitusjonene og begrense bankens risiko. Banken har ikke observert smitteeffekter til andre næringer ved utgangen av tredje kvartal 2016.
- SpareBank 1 SMN vurderer at det ikke er grunnlag for å endre tapsestimatene på omtrent 500 millioner kroner for inneværende år som ble varslet ved regnskapsfremleggelsen av første kvartal.

Sterke datterselskaper bidrar til en komplett produktplattform

SpareBank 1 Finans Midt-Norge

- Resultat før skatt på 74,9 mill (63,6 mill)
- Solid markedsposisjon
- Leasing 2,3 mrd, billån 2,6 mrd
- Sparebanken Sogn og Fjordane inn som eier og distributør fra 2016

SpareBank 1 SMN Regnskapshuset

- Resultat før skatt på 32,9 mill (26,0 mill)
- Stabilt høy omsetningsvekst
- Langsiktig strategi med konsolidering av bransjen og bygge synergi med banken
- Digitaliserer distribusjonsmodellen

EiendomsMegler 1 Midt-Norge

- Meget godt resultat før skatt på 59,5 mill (39,5 mill)
- 40% markedsandel, sterk synergi med banken

SpareBank 1 Markets

- Resultat før skatt 6,0 mill (-62,7 mill)
- Komplette spekter av kapitalmarkeds-tjenester i samarbeid med eierbankene
- SpareBank 1 Markets datterselskap av SMN fra Q2-2015

Morgendagens bank under utvikling

Ny distribusjonsmodell

- SMN innfører ny distribusjonsmodell
- Endret kundedadferd gir nye muligheter
- Banken skal øke salgskraften ytterligere

Effektivisering av produksjon

- Kontinuerlig forbedring som verktøy
- Effektivisere prosesser og produkter
- Samle produksjon der dette vurderes som rasjonelt
- Robotisering av prosesser – digitale assistenter

Teknologiutvikling gir nye muligheter

- Nye nettsider skal skape bedre samspill mellom kanalene
- Vi videreutvikler nettbanken og mobilbanken
- Vi investerer i verktøy for å øke dialogen med kundene

Forbedret kundedialog

- Fortsatt et potensial for å øke den tiden vi benytter til kundedialog
- Gjennom frigjort tid og nye verktøy skal vi forbedre dialogen med kundene våre
- Kontinuerlig kundedialog basert på kjennskap til kundedadferd

SpareBank 1 SMN skal være blant de best presterende bankene

Kundeorientert

Best på kundeopplevelser

Fortsatt styrke markedsposisjon

Effektiv

Nominelle kostnader i morbanken
uendret fra 2014 – 2016

(eks omstillingskostnader)

Lønnsom

Egenkapitalavkastning blant de best
presterende norske banker, 12 %
årlig

Utbytte

Utdelingsgrad på 25% til 35% i
perioden mot 2016, deretter
normalisering, dvs mot 50 %

Solid

14,5 % ren kjernekapitaldekning
innen 31. desember 2016

Finansielle resultater

Kjell Fordal, finansdirektør

Per tredje kvartal 2016

Regnskap per tredje kvartal 2016

Overskudd 1.185 mill kroner (1.119 mill), egenkapitalavkastning 11,0 % (11,5 %)

Ren kjernekapitaldekning 14,3 % (13,2 %)

Resultat kjernevirksomhet 713 mill kroner (1.039 mill) etter tap. Tap på utlån 417 mill kroner (112 mill)

Utlånsvekst PM 10,8 % (8,7 %) og NL nedgang 0,5 % (vekst 7,8 %), innskuddsvekst 4,2 % (8,5 %) siste 12 måneder

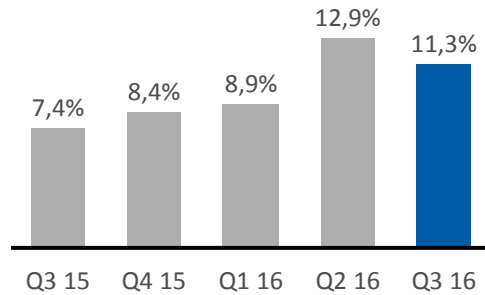
Redusert ressursbruk og lav vekst i kostnader i morbanken

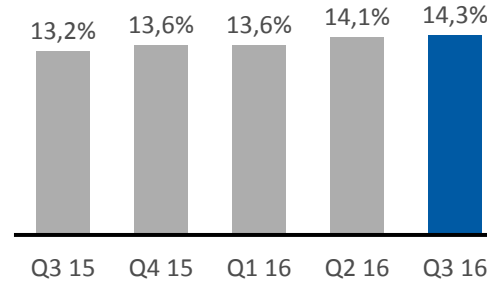
Bokført verdi per egenkapitalbevis 71,17 kroner (65,52), resultat per egenkapitalbevis 5,70 kroner (5,57)

Nøkkeltall, kvartalsvis utvikling

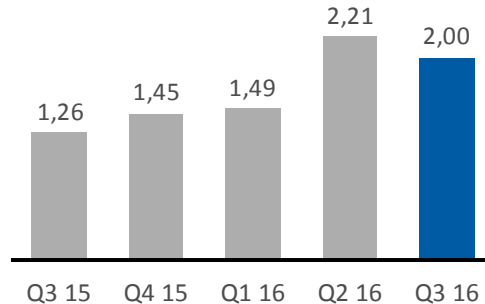
Egenkapitalavkastning

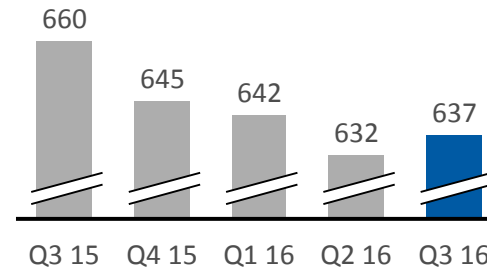
Ren kjernekapitaldekning

Resultat per egenkapitalbevis

Morbanken effektivisert. Utvikling årsverk

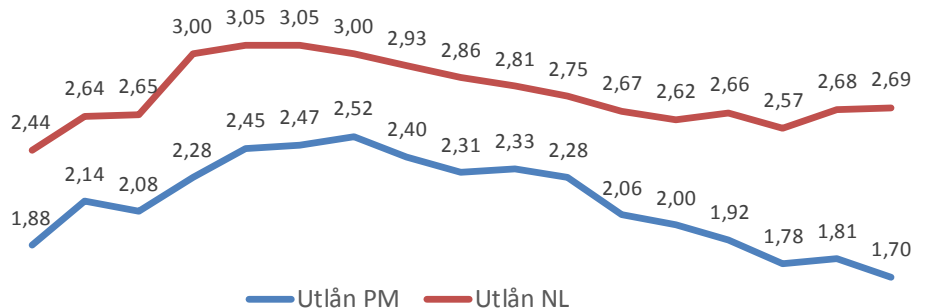
Resultatutvikling

Resultat per 3. kvartal 2015 og 2016 og 5 siste kvartaler

NOK mill	2016	2015	Endring	Q3 16	Q2 16	Q1 16	Q4 15	Q3 15
Rentenetto	1.391	1.399	-9	449	472	469	473	466
Provisjonsinntekter	1.260	1.168	93	412	448	401	378	378
Sum driftsinntekter	2.651	2.567	84	860	921	870	850	843
Driftskostnader	1.521	1.416	105	504	528	489	515	466
Resultat bankdrift før tap	1.130	1.151	-21	356	393	381	335	377
Tap på utlån	417	112	305	130	118	170	56	56
Resultat bankdrift etter tap	713	1.039	-326	227	276	211	279	321
Tilknyttede selskaper	349	327	22	102	126	118	121	78
Avkastning finansielle inv.	368	23	344	170	144	53	-12	-91
Resultat før skatt	1.430	1.389	41	499	545	383	387	309
Skatt	245	270	-25	85	85	72	100	61
Overskudd	1.185	1.119	66	414	460	311	287	248
Egenkapitalavkastning	11,0 %	11,5 %		11,3 %	12,9 %	8,9 %	8,4 %	7,4 %

Utlånsmarginer

Marginer utlån PM og BM fra Q3 2012 per kvartal

Q3 12   Q1 13   Q3 13   Q1 14   Q3 14   Q1 15   Q3 15   Q1 16   Q3 16

Per tredje kvartal 2016

Tilbakeførte renter på tapsutsatte lån holdes utenfor

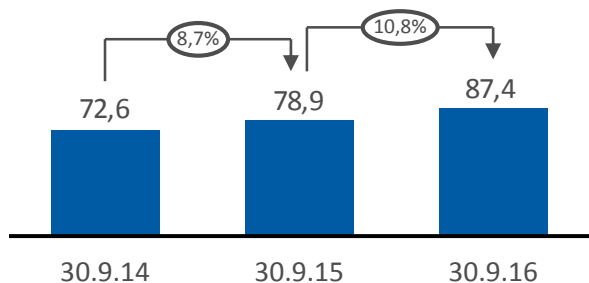
Kommentar

- Hard priskonkurransen på boliglån, marginene redusert med 80 bp siste 2,5 år
- Økning i nibor i 2. og 3. kvartal 2016 har økt finansieringskostnaden for bankene

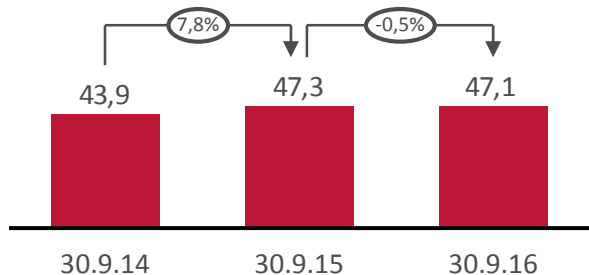

Utlånsvekst 6,6 % siste 12 måneder

Utlånsvekst PM 10,8 %, hittil i år 8,3 %

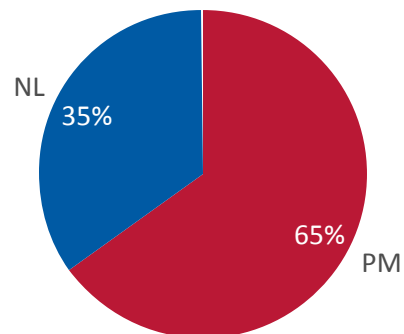
Utlånsvekst NL -0,5 %, hittil i år 0,9 %

Høy boliglånsvekst

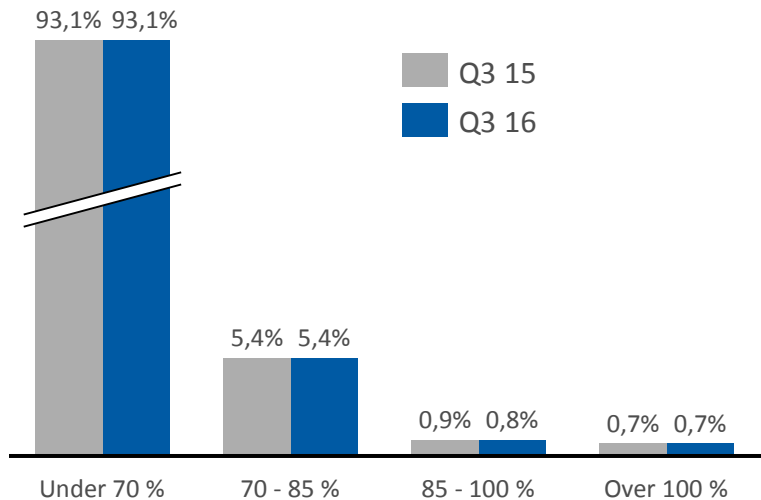
- Av boliglånsveksten er 2/3 egne kunder og 1/3 nye kunder
- Begrenset utlånsvekst til næringslivet i tråd med kapitalplanen

Utlånsfordeling

Lav belåningsgrad boliglån

Belåningsgrad saldfordelt siste to år

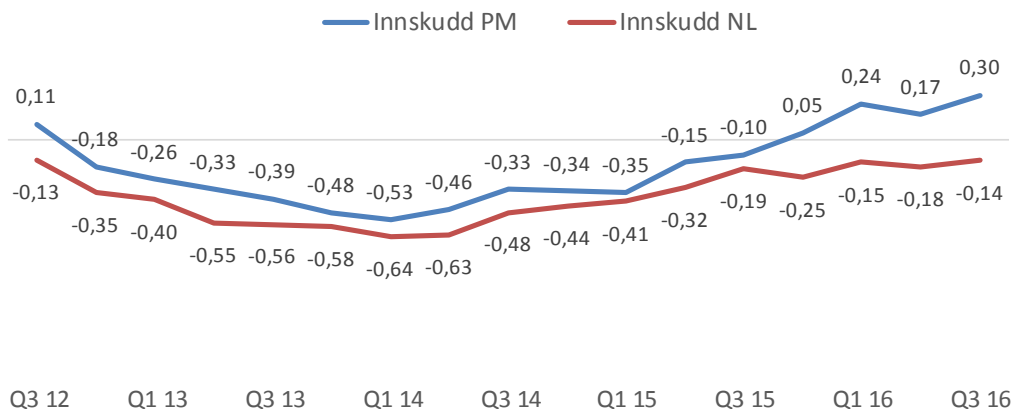
Per tredje kvartal 2016

Belåningsgrad boliglån

- 98,5 % av bruttoeksponeringen ligger innenfor 85 % av vurderte sikkerhetsverdier
- Bruttoeksponering over 85 % 1,5 %

Innskuddsmarginer

Marginer innskudd PM og BM fra Q3 2012 per kvartal

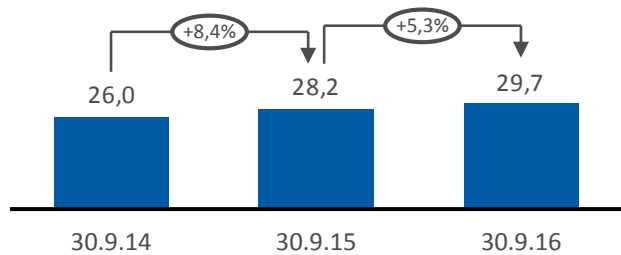

Kommentar

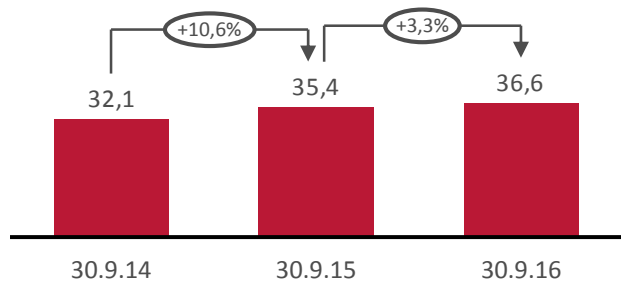
- Økte marginer som følge av reprising og redusert nibor i 2. og 3. kvartal 2016

Innskuddsvekst 4,2 % siste 12 måneder

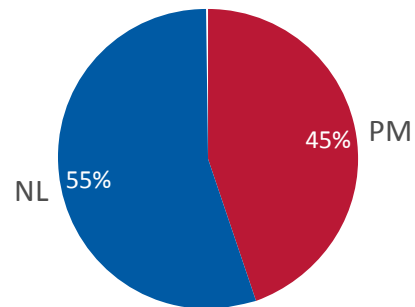
Innskuddsvekst PM 5,3%

Innskuddsvekst NL 3,3 %

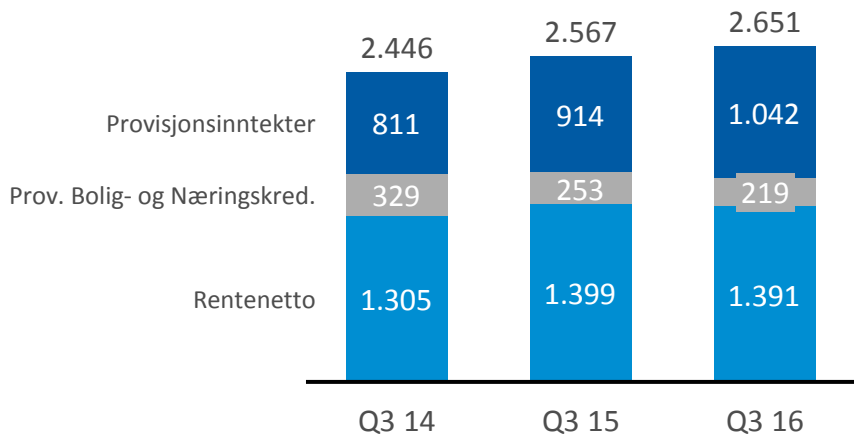

Innskuddsfordeling

Robust inntektsplattform og økte provisjonsinntekter

Netto renteinntekter og andre inntekter

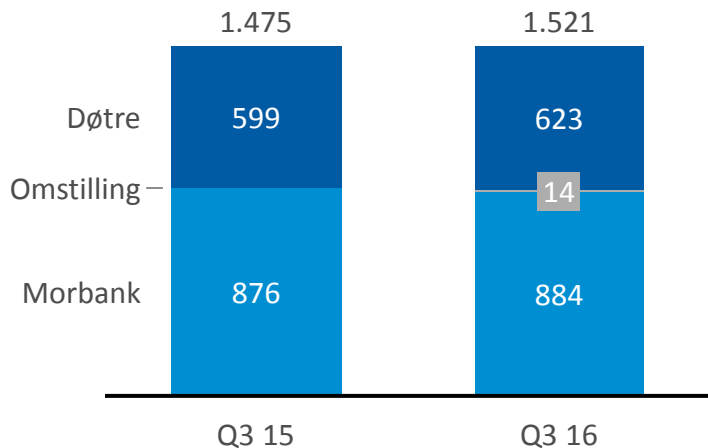
- Robust inntektsplattform
- Bred og diversifisert produktportefølje både i morbank, datterselskaper og produktselskaper

Andre inntekter per 3. kvartal 2015 og 2016

<i>mill kr</i>	2016	2015	Endring
Betalingstjenester	149	143	6
Kredittkort	46	42	5
Sparing og forvaltning	66	58	9
Forsikring	119	114	5
Garantiprovisjoner	60	52	8
Eiendomsmegling	301	262	39
Regnskapstjenester	161	143	18
Markets	86	43	43
Øvrige provisjoner	54	58	-4
Provisjonsinnt. eks. Bolig/Næring	1.042	914	128
Provisjoner Boligkreditt	211	247	-36
Provisjoner Næringskreditt	8	7	1
Sum provisjonsinntekter	1.260	1.168	93

Redusert ressursbruk. Lav kostnadsvekst i morbanken

Kostnader per 3. kvartal 2015 og 2016 (proforma tall 2015 for SB1 Markets benyttet)

Lav kostnadsvekst også i konsernet

- Årsverksreduksjon i morbanken
- Noe kostnadsvekst i datterselskapene som følge av oppkjøp og høy markedsaktivitet
- Målsettingen er nullvekst i kostnader i morbanken i perioden 2014 til 2016

Datterselskaper

Resultat før skatt per 3. kvartal 2015 og 2016 og fem siste kvartal

NOK mill	2016	2015	Endring	Q3 16	Q2 16	Q1 16	Q4 15	Q3 15
EiendomsMegler 1 Midt-Norge (eierandel 87 %)	59,5	39,5	20,0	16,2	33,3	10,0	7,5	10,3
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN	32,9	26,0	6,9	6,9	21,6	4,3	8,8	5,7
SpareBank 1 Finans Midt-Norge (eierandel 65 %)	74,9	63,6	11,4	26,4	25,1	23,4	19,5	20,1
Allegro Kapitalforvaltning (eierandel 90 %)	5,1	2,1	3,0	0,7	3,8	0,6	-0,7	0,7
SpareBank 1 SMN Invest	36,7	33,0	3,7	14,1	12,6	9,9	5,6	20,0
Sparebank 1 Markets (eierandel 74 %)	6,0	-62,7	68,6	0,5	2,3	3,2	-21,4	-52,6

SpareBank 1 Markets ble datterselskap av SpareBank 1 SMN fra og med 2. kvartal 2015

Tilknyttede selskaper

Resultatandel per 3. kvartal 2015 og 2016 og fem siste kvartal

NOK mill	2016	2015	Endring	Q3 16	Q2 16	Q1 16	Q4 15	Q3 15
SpareBank 1 Gruppen (eierandel 19,5 %)	220,3	183,4	36,9	79,4	79,9	61,0	68,0	55,8
SpareBank 1 Boligkreditt (eierandel 19,0 %)	9,2	64,6	-55,4	-12,6	-1,9	23,7	15,1	14,5
SpareBank 1 Næringskreditt (eierandel 33,7 %)	20,3	22,0	-1,7	5,4	6,9	8,0	8,0	6,6
BN Bank (eierandel 33 %)	78,7	30,7	48,0	28,1	30,9	19,8	10,6	-4,1
SpareBank 1 Kredittkort (eierandel 18,3 %)	20,2	15,2	5,0	6,0	8,1	6,2	5,3	5,6
SpareBank 1 Mobilbetaling (eierandel 19,7 %)	-18,7		-18,7	-9,4	-3,4	-5,9		

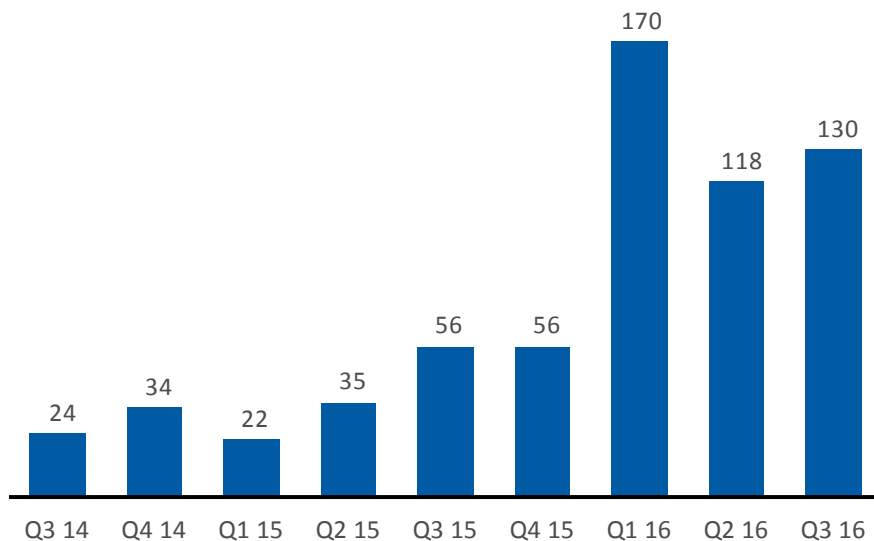
Avkastning finansielle investeringer

Per 3. kvartal 2015 og 2016 og fem siste kvartal

NOK mill.	2016	2015	Q3 16	Q2 16	Q1 16	Q4 15	Q3 15
Kursgevinst og utbytte aksjer	110	79	45	62	3	-17	9
Obligasjoner og derivater	158	-137	80	53	25	-16	-116
Valuta og renteforretninger	99	82	45	28	26	20	18
Netto avk. finansielle investeringer	368	24	171	143	54	-13	-90

Økte tap på utlån i 2016, hovedsakelig innen offshore

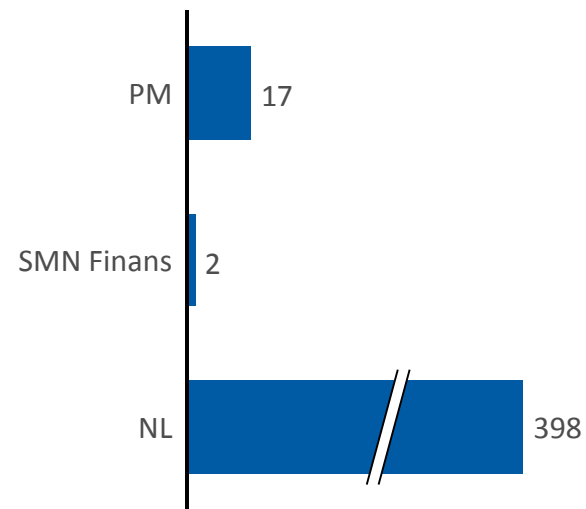
Tapsutvikling per kvartal, mill kroner

Tap på utlån utgjorde 0,42 % (0,12 %) av brutto utlån per 3.kvartal 2016

Per tredje kvartal 2016

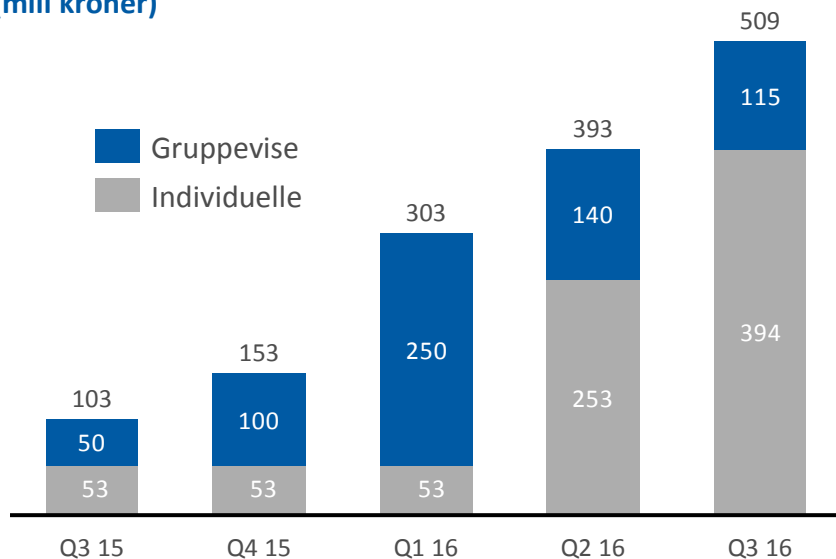
Fordeling tap per 3. kvartal 2016

Offshore Service Fartøy

Utvikling i tapsnedskrivninger fra 3. kvartal 2015 til 3. kvartal 2016

(mill kroner)

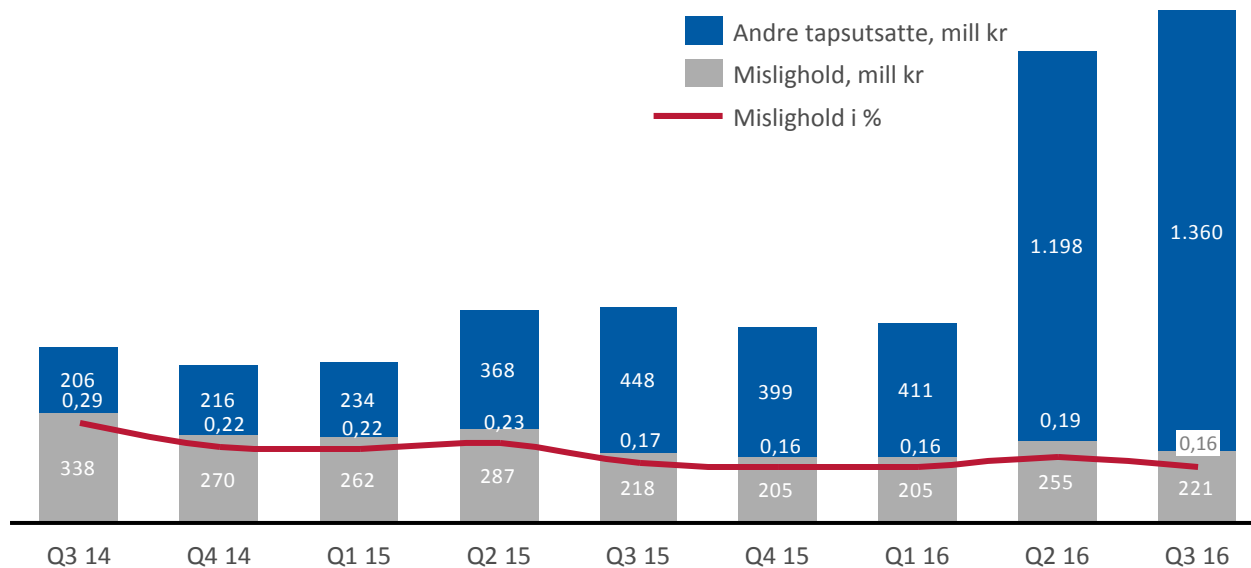

Kommentar

- Utgjør 4,2 % av samlet kredittportefølje
  - 5,5 mrd. med pant i fartøy
  - 0,7 mrd. i øvrig finansiering
- Eksponering redusert med 1.050 mill. (-12 %) siste 12 måneder
  - Salg av fartøy
  - Ordinære og ekstraordinære nedbetalinger
- Det er bankens vurdering at 40% av porteføljen er innenfor høy risiko
- Dette er reflektert i de individuelle og gruppevise nedskrivningene

Meget lavt mislighold med 0,16 prosent, men økte problemlån som i sin helhet er knyttet til offshore

Per kvartal siste 2 år

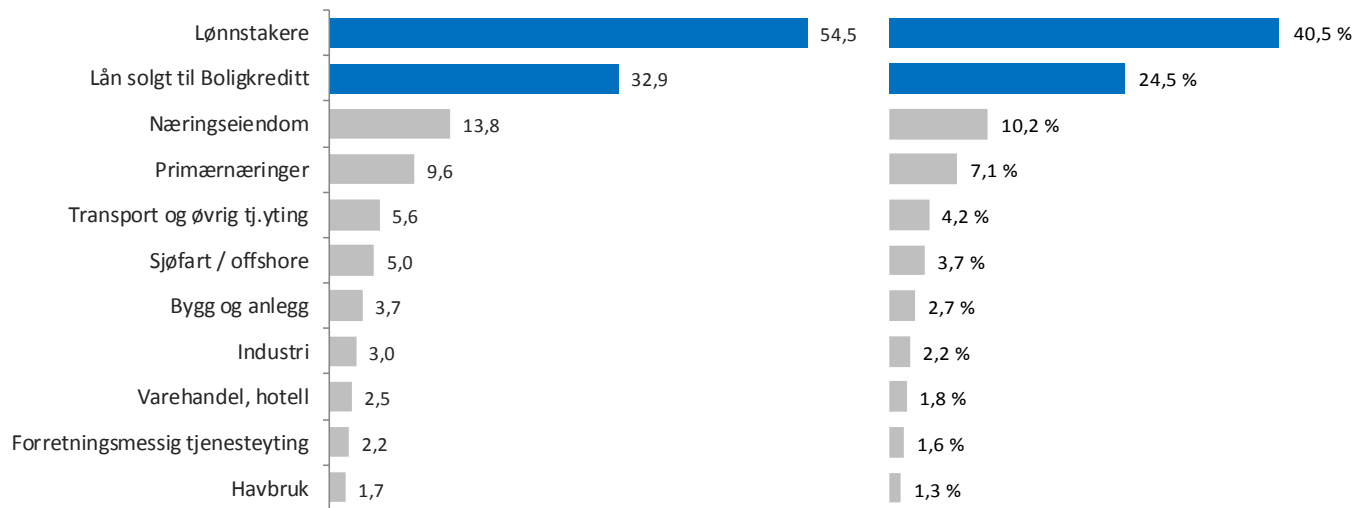
Balanse

Siste 3 år

	30.9.16	30.9.15	30.9.14
Likvider	24,6	18,5	17,3
Netto utlån	98,6	94,4	86,7
Aksjer	1,3	1,2	0,7
Investering i tilknyttede selskaper	5,9	5,2	5,1
Goodwill	0,6	0,6	0,5
Øvrige aktiva	8,8	9,4	7,4
Eiendeler	139,8	129,2	117,2
Pengemarkedsfinansiering	47,7	41,9	36,5
Innskudd fra kunder	66,3	63,6	58,1
Øvrig gjeld	7,4	6,8	7,0
Ansvarlig lånekapital	3,5	3,5	3,3
Egenkapital	14,9	13,5	12,2
Gjeld og egenkapital	139,8	129,2	117,2
I tillegg utlån solgt til Boligkreditt og Næringskreditt	34,9	31,3	29,7

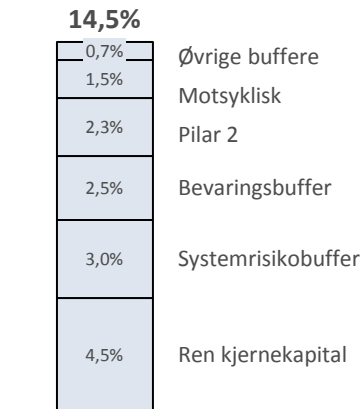
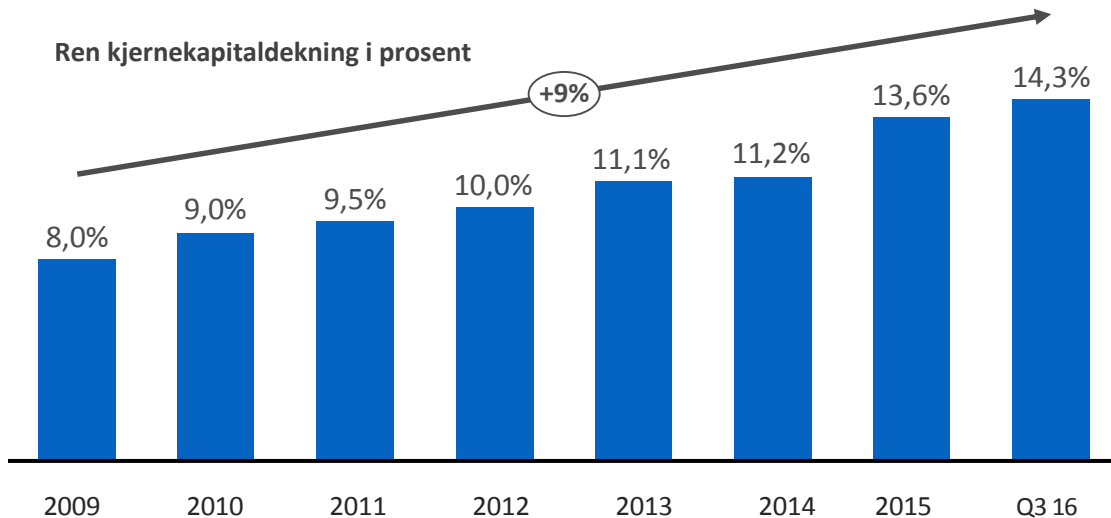
Høy andel boliglån og veldiversifisert SMB portefølje

I mrd. kroner og i % av totale utlån

Sterk utvikling i ren kjernekapital og kapitaldekning. Kapitalmål 14,5 %

Ren kjernekapitaldekning i prosent

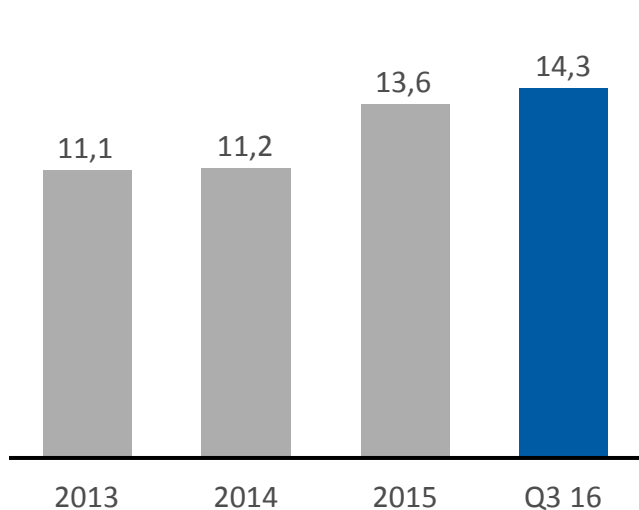

Mål 31.12.2016

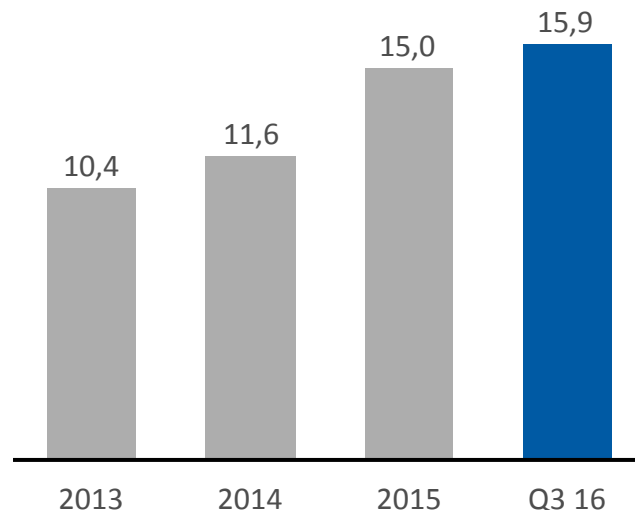
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Q3 16
Ren kjernekapital	4.938	6.177	6.687	8.254	9.374	10.679	12.192	12.895
EK-Avkastning	16,2 %	14,6 %	12,8 %	11,7 %	13,3 %	15,1 %	10,7 %	11,0 %
RWA	64.400	66.688	75.337	82.450	84.591	95.322	89.465	90.353

Sterk soliditet

Utvikling ren kjernekapitaldekning

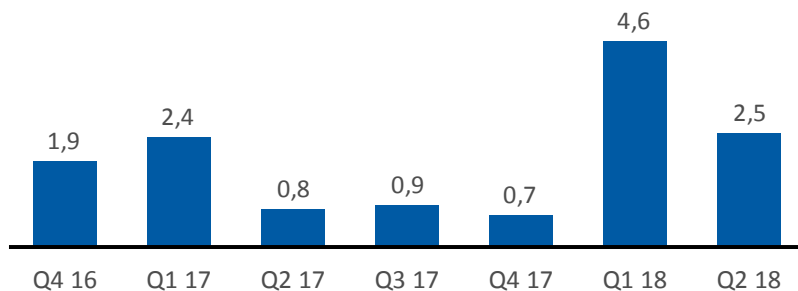
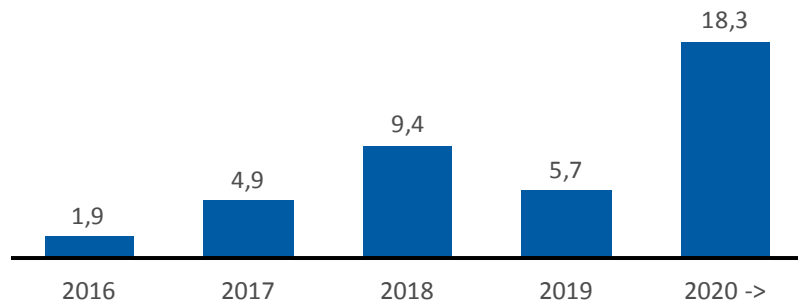
Utvikling ren kjernekapitaldekning uten overgangsregler (Basel III)

God tilgang på kapitalmarkedsfinansiering

Forfallsstruktur per 3. kvartal 2016 (mrd kr)

Per tredje kvartal 2016

Kommentarer

- Boligkreditt bankens viktigste finansieringskilde, lån på samlet 33 mrd. kroner solgt per 3. kvartal 2016
- Nytt låneopptak på 500 mill Euro i andre kvartal 2016
- Samlede forfall neste 2 år 13,8 mrd. kroner:
  - 1,9 mrd i 2016
  - 4,8 mrd i 2017
  - 7,1 mrd i Q1 og Q2 18

Nøkkeltall

Siste 3 år

	30.9.16	30.9.15	30.9.14
Kjemekapitalandel eks hybridkapital	14,3 %	13,2 %	11,5 %
Kjemekapitalandel	16,3 %	15,2 %	13,4 %
Kapitaldekning	18,8 %	17,9 %	16,1 %
Leverage ratio	7,1 %	6,7 %	
Utlånsvekst (inkl. Boligkreditt)	6,6 %	8,3 %	5,4 %
Innskuddsvekst	4,2 %	9,5 %	8,5 %
Innskuddsdekning	67 %	67 %	67 %
PM-andel utlån	65 %	63 %	62 %
Kostnader / inntekter	45 %	49 %	43 %
Egenkapitalavkastning	11,0 %	11,5 %	16,1 %
Tap i % av utlån	0,42 %	0,12 %	0,06 %

Nøkkeltall egenkapitalbevis (konserntall)

Siste 5 år (korrigert for gjennomførte emisjoner)

	Q3 16	Q3 15	2015	2014	2013	2012
Egenkapitalbevisbrøk	64,0 %	64,6 %	64,0 %	64,6 %	64,6 %	64,6 %
Antall EKB (mill)	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83
Børskurs	55,75	54,00	50,50	58,50	55,00	34,80
Børsverdi (mill kr)	7.238	7.011	6.556	7.595	7.141	4.518
Bokført EK per EKB	71,17	65,52	67,65	62,04	55,69	50,09
Resultat per EKB, majoritet	5,70	5,57	7,02	8,82	6,92	5,21
Utbytte per EKB	-	-	2,25	2,25	1,75	1,50
Pris/Inntjening	7,33	7,27	7,19	6,63	7,95	6,68
Pris/Bokført egenkapital	0,78	0,82	0,75	0,94	0,99	0,69

SpareBank 1 SMN

7467 TRONDHEIM

Konsernsjef Finn Haugan

Tel +47 900 41 002
E-mail finn.haugan@smn.no

Finansdirektør Kjell Fordal

Tel +47 905 41 672
E-mail kjell.fordal@smn.no

Sentralbord

Tel +47 07300

Internett adresser:

SMN hjemmeside og nettbank:
HuginOnline:
Egenkapitalbevis generelt:

www.smn.no
www.huginonline.no
www.grunnfondsbevis.no

Finanskalenderen 2016

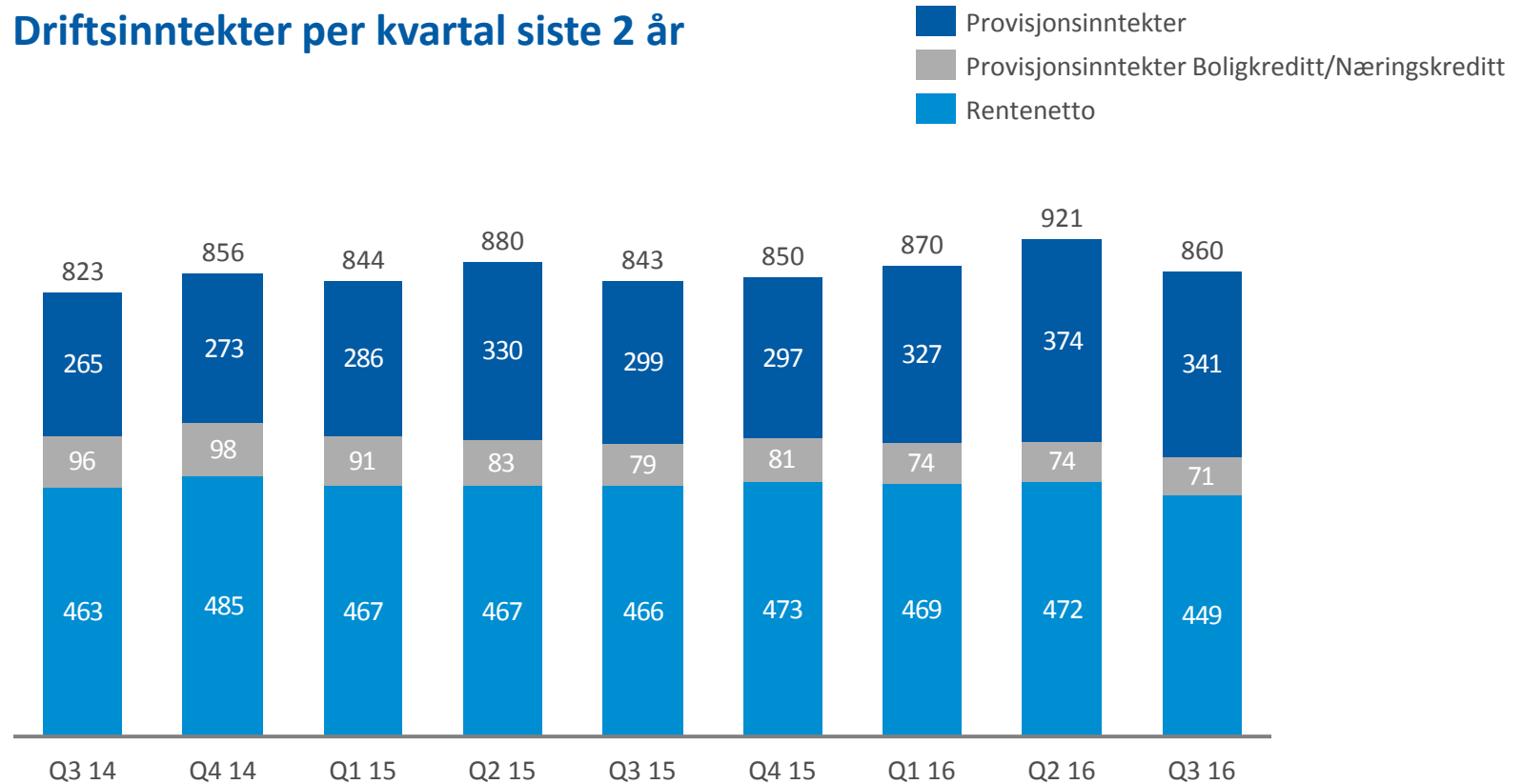
Q3 2016 24. oktober 2016

Vedlegg

Per tredje kvartal 2016

Driftsinntekter per kvartal siste 2 år

Endring rentenetto

Endring 2015 – 2016

Netto renteinntekter per 30.9.2016	1.391
Netto renteinntekter per 30.9.2015	1.399
Endring	-9
Fremkommer slik:	
Utlånsgebyrer	-8
Utlånsvolum	53
Innskuddsvolum	-5
Utlånsmargin	-172
Innskuddsmargin	147
Forrentning egenkapital	-3
Finansiering og likviditetsbeholdning	-43
SMN Finans	22
Endring	-9

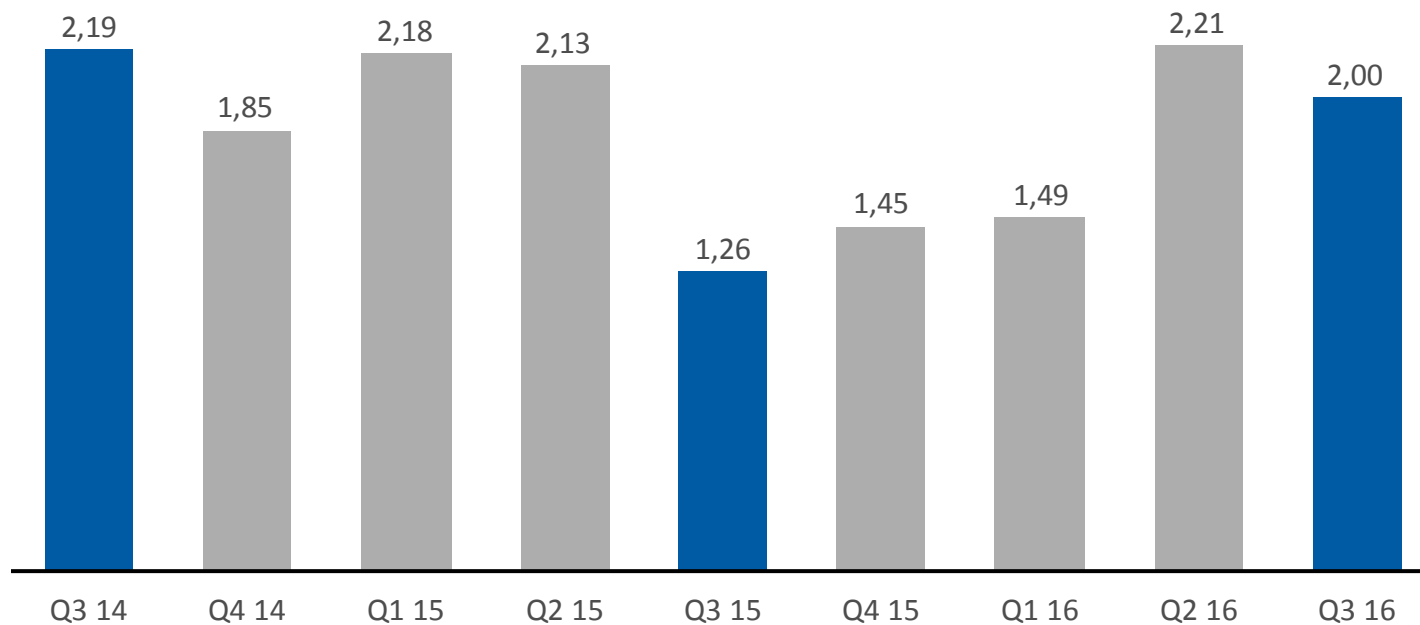
Store bruttobevegelser

- Økt volum på utlån og bedre innskuddsmarginer bidrar til styrking av rentenettoen
- Reduserte marginer, hovedsakelig på boliglån, svekker rentenettoen

Provisjonsinntekter fra Boligkreditt er også redusert i perioden som følge av lavere marginer

Resultat per egenkapitalbevis

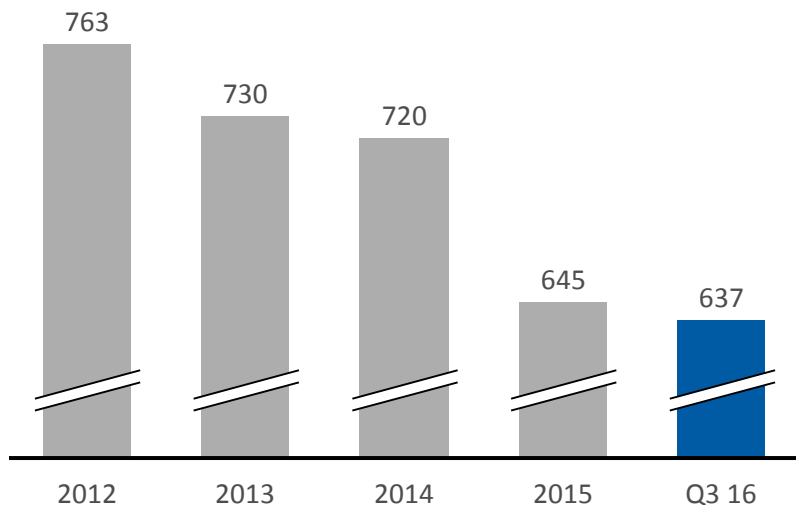
Per kvartal siste to år

Færre årsverk avgjørende for å nå kostnadsmålet

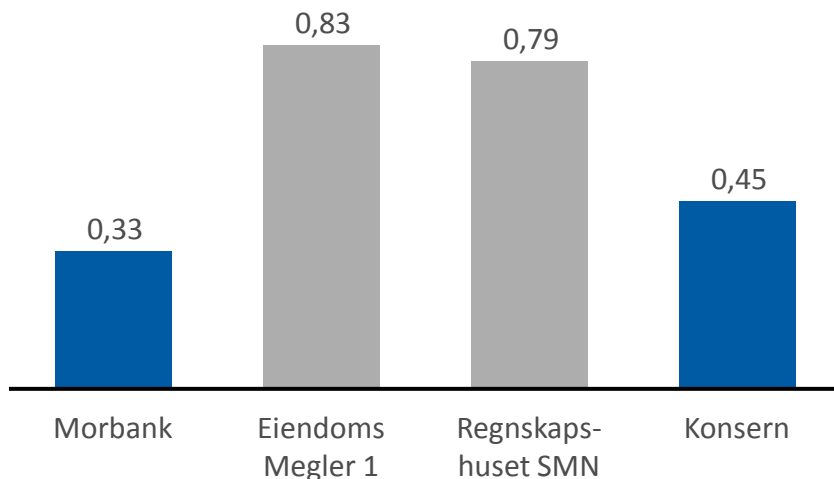
Årsverk i morbank

- Antall årsverk i morbanken er redusert med 83 i løpet av siste 21 måneder, primært ved naturlig avgang
- Innen utgangen av 2016 er det målsatt en ytterligere nedgang til 600 årsverk

SpareBank 1 SMN skal fremstå som kostnadseffektiv også som konsern

Høye driftsmarginer i EM1 og Regnskapshuset SMN. Kostnadseffektive i f.t. bransjestandard

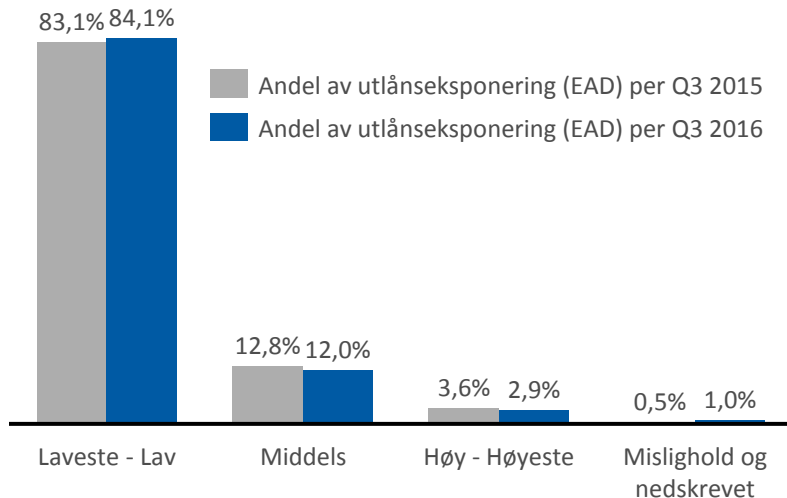

Lønnsomme og lite kapitalkrevende døtre:

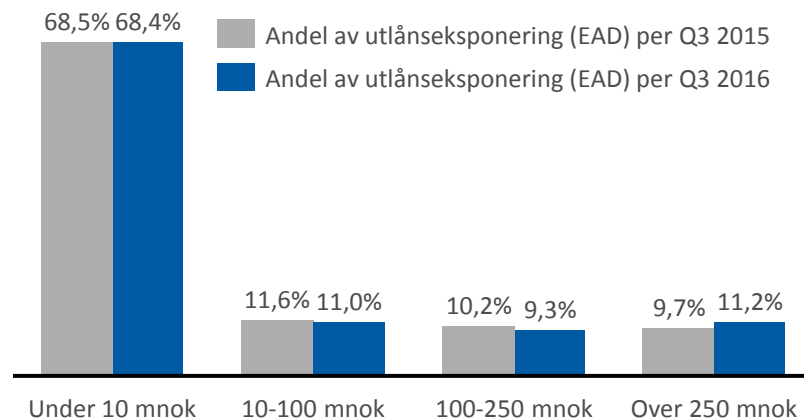
- Både EM1 og Regnskapshuset SMN er selskaper med god lønnsomhet – og er virksomheter som krever lite egenkapital sammenlignet med konsernets øvrige virksomheter
- I sine respektive bransjer fremstår de som svært kostnadseffektive
- Men utfordrer kostnads / inntektsforholdet i konsernet

Stabilt risikobilde

SpareBank 1 SMNs lån fordelt på risikoklasse og andel EAD

SpareBank 1 SMNs lån fordelt på engasjementsstørrelse og andel EAD (Exposure At Default)

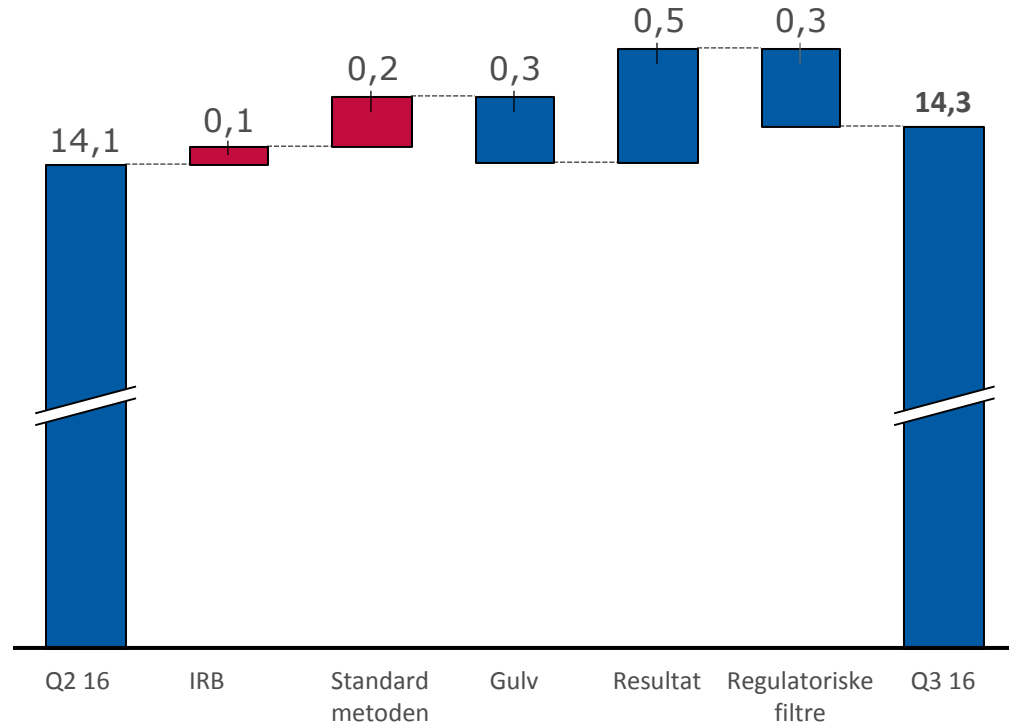
Bedret soliditet

Kapitaldekning per 3. kvartal 2016 og 2015

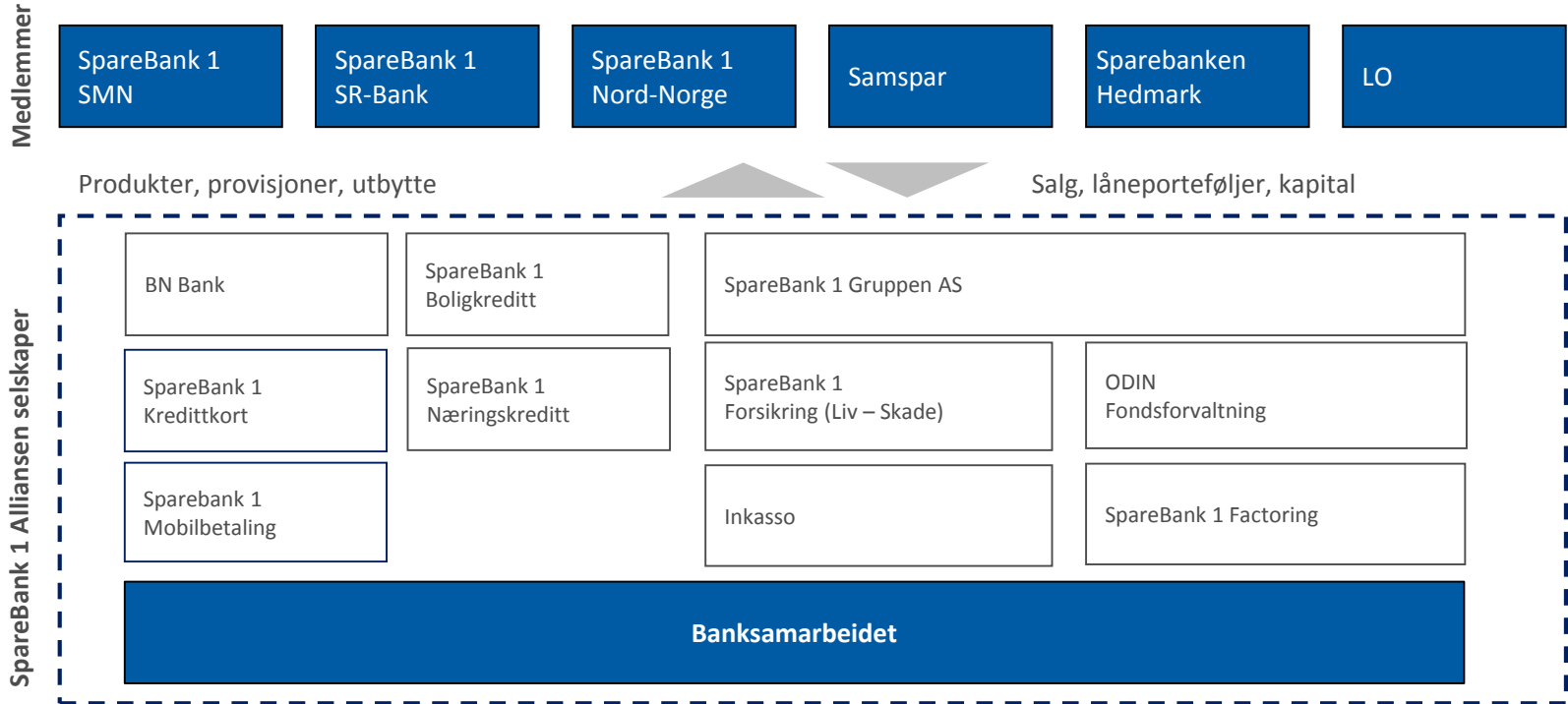
<i>NOK mill.</i>	30.9.16	30.9.15
Ren kjernekapital	12.895	11.652
Fondsobligasjon	1.840	1.798
Kjernekapital	14.736	13.451
Tilleggskapital	2.275	2.435
Sum ansvarlig kapital	17.011	15.886
Kapitalkrav kreditrisiko IRB	4.080	4.073
Gjeldsrisiko, egenkapitalrisiko	30	105
Operasjonell risiko	479	457
Engasjementer beregnet etter standardmetoden	1.828	1.827
CVA	88	92
Overgangsordning Basel II	723	533
Minimumskrav ansvarlig kapital	7.228	7.087
Beregningsgrunnlag	90.353	88.586
Ren kjernekapitaldekning	14,3 %	13,2 %
Kjernekapitaldekning	16,3 %	15,2 %
Kapitaldekning	18,8 %	17,9 %

Konsernet styrket ren kjernekapitaldekning med 17 punkter i tredje kvartal 2016

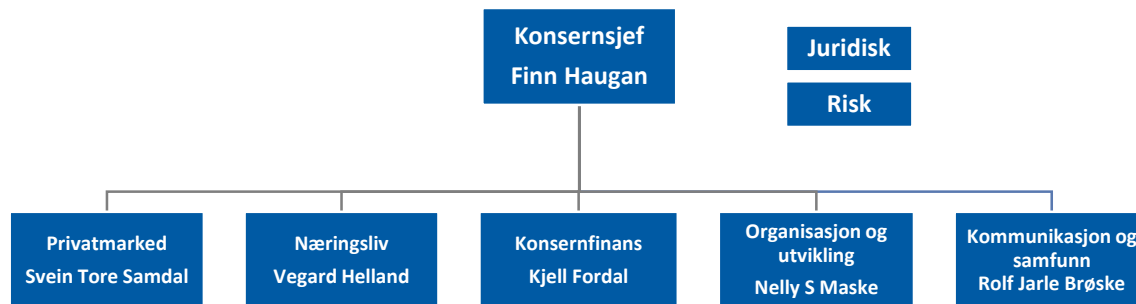
- Vridning fra NL til PM gir tilnærmet uendret IRB-krav på høy PM vekst
- Gulvet vokser som følge av PM veksten
- Negativ effekt av regulatoriske filtre, økt goodwill, EK-føringer knyttet til Boligkreditt samt økt eierfradrag Gruppen

SpareBank 1 Alliansen

Organisering SpareBank 1 SMN

Overordnet organisering

